

Konu: Ayniyet Tespit İşlemleri hk.

Tarih: 04.06.2020

54785994 / 05.06.2020

DAĞITIMLI

Bilindiği üzere; Bakanlığımız Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 2017/17 sayılı Genelgesi ile Dahilde İşleme İzni kapsamında yurda geçici ithali yapılan eşyanın, ihraç edilecek işlem görmüş ürünün bünyesinde kullanılıp kullanılmadığının tespiti hususunda uygulanacak ayniyet tespitine ilişkin işlemlere açıklık getirilmiştir.

Söz konusu Genelgenin “**III- İhracat Gümrük İdaresince Yapılacak İşlemler**” başlıklı bölümünün 2. paragrafında “*Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası sahibi kişiler ile Onaylanmış Kişi Statüsüne İlişkin Gümrük Genel Tebliği'nin (Sıra No:1) 42/A maddesinin birinci fıkrasında belirtilen koşulları taşıyan ve mezkur maddede belirtilen kolaylıklardan faydalanma hakkı bulunan yükümlüler yukarıda belirtilen ayniyet tespitine ilişkin uygulamalardan istisna tutulmuşlardır.*” denilmektedir.

Konuya ilişkin 30.12.2011 tarihli 28158 sayılı (3. Mük.) Resmi Gazete’de yayımlanan 1 Sıra No.lu Onaylanmış Kişi Statüsüne İlişkin Gümrük Genel Tebliği'nin “**Beyanın kontrol türüne ilişkin kolaylaştırmalardan yararlanma izninin kapsamı**” başlıklı 42/A-1 maddesi “(1) Aşağıda belirtilen koşulları sağlayan statü belgesi sahiplerine ait gümrük beyannamesi kapsamı ithalat ve ihracat eşyası, bu koşulları sağlamayan statü belgesi sahiplerine göre daha az muayeneye tabi tutulabilir.

a) Dış ticaret sermaye şirketleri, sektörel dış ticaret şirketleri, grup ihracatçıları, grup ithalatçıları, Ar-Ge merkezi belgesine sahip kişiler ile bakım onarım faaliyeti yürüten ticari hava taşımacılığı şirketleri hariç imalatçı olmak,

b) Aşağıda belirtilen koşullardan en az birini sağlamak:

1) Yetkili bölge müdürlüğüne bu izin için başvuru yapıldığı tarihten geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, herhangi bir dönem içerisinde asgari beş milyon FOB/ABD doları tutarında fiili ihracat yapılmış olması,

2) Yetkili bölge müdürlüğüne bu izin için başvuru yapıldığı tarihten geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, herhangi bir dönem içerisinde gerçekleştirilen ithalat ve fiili ihracat toplamının asgari yirmi milyon ABD doları tutarında olması.
...”

Aynı Tebliğin “**Mavi hat uygulaması**” başlıklı 43. maddesi ise “(1) Mavi hat; onaylanmış kişi statüsüne sahip kişilerce sadece bu bölümde belirlenen ihracat beyannamelerinde yararlanılan, eşyanın çıkış işlemlerinin tamamlanmasından önce belge kontrolüne veya muayeneye tabi tutulmadığı hattır. Mavi hatta işlem gören eşyaya ilişkin beyanın kontrolü eşyanın çıkış işlemlerinin tamamlanmasından sonra yapılır.” hükmünü içermektedir.

Buna göre; 1 Sıra No.lu Onaylanmış Kişi Statüsüne İlişkin Gümrük Genel Tebliği'nin 42/A-1 maddesinde belirtilen koşulları taşıyan ve mezkur maddede belirtilen kolaylıklardan faydalanma hakkı bulunan yükümlülerin ayniyet tespitine ilişkin uygulamalardan istisna tutulduğu açıktır.

Aynı Tebliğin 43. maddesine göre onaylanmış kişi statü belgesi sahibi firmalara ait ihracat beyannameleri çıkış işlemlerinden önce belge kontrolüne veya muayeneye tabi tutulmadığı mavi hat uygulamasından yararlandığından, ayniyet tespitinden istisna tutulması da doğal sonuçtur.

Ancak, anılan Tebliğin 42/A maddesinden yararlanma hakkı olan Onaylanmış Kişi Statü Belgesi sahibi firmaların Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamındaki ihracat işlemlerinde ayniyet

tespiti yapılıp yapılmayacağı hususu İhracatçı Birliklerince indirimli teminat uygulamasıyla birlikte değerlendirilmekte ve indirimli teminat uygulamasından yararlanma hakkı yok ise özel şartlar bölümüne ayniyet tespiti zorunluluğu getirilmektedir.

Söz konusu Tebliğin 26. maddesi ile Onaylanmış Kişi Statü Belgesi sahibi firmaların Dahilde İşleme Rejimi kapsamında verilmesi gereken teminatlara ilişkin olarak Dahilde İşleme Rejimi Kararı ile belirlenmiş teminat uygulamaları hükümlerine göre işlem yapılması gerektiği belirtilmiştir.

Konuya ilişkin olarak 27.01.2005 tarihli 25709 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2005/8391 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Kararı’nın “**Teminat ve İndirimli Teminat Uygulaması**” başlıklı 6. maddesi “*şartlı muafiyet sistemi kapsamında yapılacak ithalattan doğan vergi, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda belirtilen esaslar çerçevesinde teminata tabidir.*

Ancak;

a) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi firmalar veya belge/izin müracaat tarihinden önceki iki takvim yılı içerisinde herhangi bir yıl asgari 25 (yirmibeş) milyon ABD Doları tutarında ihracat yapan onaylanmış kişi statü belgesi sahibi imalatçı firmaların dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında yapacakları ithalatta, iki yıl süresince bu ithalattan doğan verginin %1’inin,

b) Belge/izin müracaat tarihinden önceki iki takvim yılı içerisinde herhangi bir yıl 5 (beş) milyon ABD Doları tutarı (bu tutar dahil) ile 25 (yirmibeş) milyon ABD Doları tutarı arasında ihracat yapan onaylanmış kişi statü belgesi sahibi imalatçı firmaların dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında yapacakları ithalatta, iki yıl süresince bu ithalattan doğan verginin %5’inin,

...

teminat olarak yatırılması kaydıyla, gümrük idaresince ithalatın gerçekteştirilmesine izin verilir. ...” hükmünü içermektedir.

Görüldüğü üzere, statü belgesi alırken yetkili bölge müdürlüğüne izin için **başvuru yapıldığı tarihten geriye dönük iki yıl içerisinde**, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, herhangi bir dönem içerisinde belirlenen tutarda fiili ihracat yapılmış olması şartı aranırken, Dahilde işleme Rejimi Kararında indirimli teminat uygulanması amacıyla belge için **müracaat tarihinden önceki iki takvim yılı içerisinde** herhangi bir yıl içerisindeki ihracat tutarları dikkate alınmaktadır.

D nemselsel olarak ihracat işlemlerinin artması veya azalması durumlarında anılan Tebliğlerde belirtilen şartlar aynı anda yerine getirilememiş olabilmektedir. şöyle ki, takvim yılı itibariyle belirtilen ihracat tutarlarına ulaşılmazken, statü belgesi müracaatı itibariyle geriye dönük birer yıl itibariyle bu şart karşılanabilmektedir.

Bu iki durumun birbiri ile uyumlu olmasının yaşanan sorunların önüne geçeceği düşünülmektedir.

Diğer taraftan, ihracatçı birliklerince söz konusu teminat uygulamasına ilişkin şartlar, dahilde işleme rejimi kapsamında ihracı yapılacak eşyaya ilişkin uygulanacak ayniyet tespit işlemlerinde de emsal olarak değerlendirilmekte ve dönemselsel farklılıklar nedeniyle anılan Karar hükümleri uyarınca indirimli teminat uygulamasından faydalanması mümkün olmayan 1 Seri No.lu Onaylanmış Kişi Statüsüne İlişkin Gümrük Genel Tebliği’nin 42/A-1 maddesinde belirtilen koşulları taşıyan ve mezkur maddede belirtilen kolaylıklardan faydalanma hakkı bulunan firmaların da ayniyet tespitine ilişkin istisnadan yararlanamayacağı belirtilmektedir.

Bu husus, anılan Tebliğin 42/A ve 43. maddeleri ile çeliştiği gibi, Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 2017/17 sayılı Genelgeleri ile belirtilen hususlara istisnalar ile de çalışmaktadır.

Dünyada ve ülkemizde yaşanan Covid-19 salgını nedeniyle gümrüklerde temasın azaltılması ve sosyal mesafenin korunması gerekliliği ortaya çıkmış ve bu doğrultuda halk sağlığının korunması için kısıtlanmalara gidilmiş bulunmaktadır.

Onaylanmış Kişi Statü Belgesi sahibi firmaların dahilde işleme rejimi kapsamında ihracı yapılacak eşyaya dair ayniyet tespitine ilişkin kolaylıklardan faydalandırılmaması hem Tebliğ hükümlerine aykırılık teşkil etmekte, hem de içinde bulunduğumuz pandemi şartlarına uygun bulunmamaktadır.

Bu itibarla, 1 Seri No.lu Onaylanmış Kişi Statüsüne İlişkin Gümrük Genel Tebliği'nin 42/A-1 maddesinde belirtilen koşulları taşıyan ve söz konusu maddede belirtilen kolaylıklardan faydalanma hakkı bulunan Onaylanmış Kişi Statü Belgesi sahibi yükümlülerin ayniyet tespitine ilişkin uygulamalardan istisna tutulmaları nedeniyle ihracatçı birliklerince dahilde işleme izin belgeleri kapsamında ihracı yapılacak eşya için, indirimli teminat uygulamalarına dair Karar hükümleri emsal gösterilmek suretiyle belge özel şartlarına ayniyet tespiti şartı getirilmesinin (daha önce düzenlenen ve ithalat ve ihracat işlemleri sırasında OKSB mevcut olan yükümlülere ait belgelerin kapatma işlemleri sırasında böyle bir şart öne sürülmesinin) mevzuata uygun bulunmadığının bildirilmesi yaşanan sıkıntıları bitireceği düşünülmektedir.

Gereğini takdir ve tensiplerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

Aslıhan ÇELEBİ

Ankara Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Orhan KATTAŞ

Bursa Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Serdar KESKİN

İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Taşkın DALAY

İzmir Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Hüseyin SARIDAĞ

Mersin Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

DAĞITIM

1. Gümrükler Genel Müdürlüğü'ne,
2. İhracat Genel Müdürlüğü'ne,